

Aktuele milieuproblematiek en evoluties in het milieubeleid

De milieuproblematiek is in. Nooit voorheen werd er meer over het thema leefmilieu gesproken en geschreven dan op heden. Vaktermen zoals eutrofiëring van het oppervlaktewater, nitraatverontreiniging van het grondwater, salmonella-infekties, het broeikas effect en te hoge of te lage ozonconcentraties zijn gemeengoed geworden op de voorpagina's van onze dagbladen. Het Amazonegebied lijkt dichterbij dan de kleine bosentiteiten in eigen regio en iedereen is wel akkoord met initiatieven tot gecontroleerde afvalverwijdering of -verwerking zolang dit initiatief niet in zijn eigen onmiddellijke omgeving wordt voorzien.

De overheid heeft zich inzake milieubeleid niet onbetuigd gelaten. Dit resulteerde de afgelopen jaren in een brede waaier van kaderwetten, dekretten en uitvoeringsbesluiten, Europese richtlijnen en direktieven evenals internationale overeenkomsten geaksenteerd op de zorg en de bezorgdheid voor het leefmilieu. Het gaat hierbij zowel over de bescherming van grond- en oppervlaktewaterkwaliteit, het terugdringen van luchtverontreiniging, de reductie van lawaaihinder, de milieuhygiënische verwerking van vaste afval als over een verhoogde veiligheid bij produktie, opslag, transport en het gebruik van allerlei 'gevaarlijke' produkten. De proliferatie van wetteksten en bevoegdheden en de toenemende complexiteit en techniciteit van deze materie maken het voor de burger, de KMO en de gemeentelijke overheid echter niet eenvoudiger om voldoende inzicht te hebben in de legale en technische aspecten, de normen en de financiële konsekventies die uit de opgelegde saneringen voortvloeien. In de nabije toekomst zal hier nog nadrukkelijker een taak worden weggelegd voor advizerende en begeleidende instellingen gericht naar KMO's en gemeenten, zoals de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen.

Het is een gunstige evolutie dat voor uitvoering van studiewerk, milieu-audits en milieueffektrapporten zich verschillende studie bureaus en consultancygroepen op de milieumarkt profileren en zich daartoe omringen met deskundigen in de diverse deeldomeinen.

De industrie is zich bewust geworden van de milieuproblematiek en het besef groeit dat een progressief milieubeleid noodzakelijk is voor het imago van het bedrijf enerzijds, en voor het vermijden van omvangrijke schadeposten, anderzijds. Tevens biedt milieuzorg voor het bedrijfsleven ongetwijfeld perspectieven voor initiatieven. Het is belangrijk dat de Vlaamse bedrijven zelf voldoende op deze trend gaan inspelen en hun activiteiten in die zin gaan diversifiëren.

Uit het aangehaalde blijkt voldoende het belang van de milieuproblematiek. Het mag dus geen verwondering wekken dat amper 3 jaar nadat het tijdschrift 'West-Vlaanderen Werkt' reeds een volledig dossier aan 'Milieuzorg' wijdde, dit thema thans opnieuw het onderwerp van een lij-

vig dossier uitmaakt. Gezien de belangrijke evoluties in wetgeving en beleid ter zake, de technologische vooruitgang en het beschikbaar zijn van nieuwe cijfergegevens bestaat daarbij geenszins het gevaar om in herhaling te vallen.

In dat verband citeer ik slechts enkele ingrijpende wijzigingen zoals de invoering van de wetgeving rond de milieueffektrapportering, de vaststelling van de kwaliteitsdoelstellingen voor het oppervlaktewater en de realisatie van het nieuwe bosdecreet. Sindsdien werd ook de fusie doorgevoerd tussen de waterzuiveringsmaatschappijen VZK en VWZ tot de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering (VMZ) en thans wordt alweer een heroriëntering van de taken en bevoegdheden van deze maatschappij voorbereid (bouw en exploitatie van nieuwe zuiveringsstations door de nv Aquafin, dochtermaatschappij van de Vlaamse Milieuholding; centralisatie van de inspectie). Het mestdecreet is door de Vlaamse Raad goedgekeurd en een nieuw afvalstoffendecreet zal worden uitgevaardigd. Verder zal voor de bedrijven de milieuvergunning worden ingevoerd ter vervanging van de exploitatievergunning, de lozingsvergunning en de afvalstoffenvergunning. Ook zal de bouwvergunning gekoppeld worden aan de milieuvergunning; de eerst verleende vergunning wordt geschorst tot de tweede is verleend en bij weigering van één verliest de verleende vergunning haar rechtsgeldigheid.

Tenslotte zijn er de milieubeleidsplannen zoals 'het Mina Plan 2000' dat verder werd gekonkretiseerd in het 'Milieubeleidsplan en Natuurontwikkelingsplan voor Vlaanderen' waarin een duurzame ontwikkeling en een geïntegreerd milieubeleid nagestreefd wordt. Ook het thans ter discussie liggende Ontwerp Afvalstoffenplan 1991-95 speelt in op deze trends.

In dit nummer worden de implicaties van het milieubeleid en van de evoluties in de technologie voor West-Vlaanderen vertaald in een reeks bijdragen. De inhoud ervan geeft ons stof tot nadenken over de belangrijke taak waaraan iedereen zijn bijdrage moet leveren: het garanderen van een gezond leefmilieu voor onszelf en voor de komende generaties.

Voor West-Vlaanderen specifiek houdt dit in eerste instantie in: het vinden van oplossingen voor het wegwerken van de mengmestoverschotten, het nastreven van de kwaliteitsdoelstellingen van het oppervlaktewater, toenemende waakzaamheid op de kwaliteit van de Noordzee, beperking van lawaai-, stof- en geurhinder van industrieën grenzend aan woongebieden en de verdere uitbouw van milieuhygiënische methoden voor de verwerking en verwijdering van vaste afval.

Prof. Dr. Ec. O. Vanneste
Gouverneur van West-Vlaanderen